

GN-106

7

100160

I Semester B.A./B.Sc./B.Sc.(FAD) Examination,
December - 2019

(CBCS) (F+R) (2014-15 and Onwards)

LANGUAGE SANSKRIT - I

Kumarasambhavam - II Canto, Grammar and Comprehension

Time : 3 Hours

Max. Marks : 70

Instructions : (i) Answer in **Sanskrit /Kannada/English**.

(ii) Question **I, V and VI** should be answered in **Sanskrit** only.

I. समीचीनमुत्तरं चित्वा लिखत।

10x1=10

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Select and write the **correct** answer.

1. * कुमारसंभवं कीदृशं प्रकारकं काव्यम् ?
(अ) खण्डकाव्यम् (आ) महाकाव्यम् (इ) गद्यकाव्यम् (ई) चम्पूकाव्यम्
2. 'कविकुलगुरुः' इति कः ख्यातः ?
(अ) भारविः (आ) कालिदासः (इ) बाणः (ई) भासः
3. देवराजः कः ?
(अ) इन्द्रः (आ) शिवः (इ) विष्णुः (ई) ब्रह्मा
4. वाचस्पतिः कः ?
(अ) यक्षः (आ) इन्द्रः (इ) ब्रह्मा (ई) गन्धर्वः
5. कः धूमकेतुः इव उत्थितः ?
(अ) रावणः (आ) तारकः (इ) मारीचः (ई) खरः
6. सुप्तपद्मानां प्रबोधकः कः ?
(अ) अग्निः (आ) चन्द्रः (इ) सूर्यः (ई) सर्पः
7. वासवः इति कस्य नाम ?
(अ) ब्रह्मणः (आ) इन्द्रस्य (इ) तारकस्य (ई) शिवस्य
8. जगद्योनिः कः ?
(अ) ब्रह्मा (आ) इन्द्रः (इ) वरुणः (ई) कुबेरः
9. कुमारः कः ?
(अ) गणेशः (आ) षण्मुखः (इ) अग्निः (ई) इन्द्रः
10. देवताः कस्य धर्मं ययुः ?
(अ) शिवस्य (आ) ब्रह्मणः (इ) वरुणस्य (ई) इन्द्रस्य

P.T.O.

II. द्वयोः प्रश्नयोः उत्तरं लिखत।

ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ.

2x10=20

Answer **any two** of the following.

1. महाकाव्यस्य लक्षणानि अधिकृत्य लिखत।

ಮಹಾಕಾವ್ಯದ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ.

Write the characteristics of Mahakavya.

2. इन्द्रादिभिः प्रार्थितस्य ब्रह्मणः प्रत्युत्तरम् अधिकृत्य लिखत।

ಇಂದ್ರಾದಿ ದೇವತೆಗಳಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಬ್ರಹ್ಮನ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರವನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ.

Write about the reply of Brahman to Indra and other Gods for their request.

3. कुमारसंभवस्य द्वितीय सर्गस्य सारांश लिखत।

ಕುಮಾರಸಂಭವದ ಎರಡನೆಯ ಸರ್ಗದ ಸಾರಾಂಶವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

Write the summary of the second Canto of Kumarasambhavam.

III. त्रयाणां श्लोकानाम् अनुवादं कृत्वा विवृणुत।

ಮೂರು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿ ವಿವರಿಸಿ.

3x4=12

Translate and explain **any three** shlokas.

1. जगद्योनिरयोनिस्त्वं जगदन्तो निरन्तकः।

ಜಗದಾದಿರನಾದಿಸ್ತ್ವಂ ಜಗದೀಶೋ ನಿರೀಶ್ವರಃ ॥

2. पुराणस्य कतेस्तस्य चतुर्मुखसमीरिता।

ಪ್ರವೃತ್ತಿರಾಸೀಚ್ಛಬ್ದಾನಾಂ ಚರಿತಾರ್ಥಾ ಚತುಷ್ಟಯಿ ॥

3. अमी च कथमादित्याः प्रतापक्षतिशीतलाः।

ಚಿತ್ರನಯಸ್ತಾ ಇವ ಗತಾಃ ಪ್ರಕಾಮಲೋಕನೀಯಮ್ ॥

4. पुरे तावन्तमेवास्य तनोतिरविगतपम्।

ದೀರ್ಘಕಾಕಮಲೋನ್ಮೇಷೋ ಯಾವನ್ಮಾತ್ರೇಣ ಸಾಂಖ್ಯತೇ ॥

5. द्रवः संघात कठिनः स्थूलः सूक्ष्मो लघुर्गुरुः।

ವ್ಯಕ್ತೋ ವ್ಯಕ್ತೇತರಶ್ಚಾಸಿ ಪ್ರಾಕಾಪ್ಯಂ ತೇ ವಿಭೃತಿಷು ॥

IV. वाक्यद्वयं ससन्दर्भं विवृणुत।

ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಭ ಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ.

2x4=8

Explain with reference to context **any two** of the following.

1. अतश्चराचरं विश्वं प्रभवस्तस्य गीयसे।

ನ ವಾತಿ ವಾಯುಸ್ತತ್ಪಾಶ್ವೇ ತಾಲವೃನ್ತಾನಿಲಾಭಿಕಮ್ ॥

3. प्रत्येकं विविमुक्ताया कथं न ज्ञास्यासि प्रभो।

4. मीयं सुखिनिं लोकानां रक्षा युष्माक्यवस्थिता।

V. संस्कृतभाषया उत्तराणि लिख।

5x1=5

(अ) पञ्चानां लिङ्ग-विभक्ति-वचनानि लिखत।

1. तस्य	5. धातारम्
2. त्वम्	6. कुबेरस्य
3. रत्नानि	7. देवानां
4. तस्मिन्	8. कवेः

(आ) पञ्चानां लकार-पुरुष-वचनानि लिखत।

5x1=5

1. प्रलीयसि	5. करोति
2. भविष्यति	6. धावसि
3. अगच्छत्	7. उवाच
4. इच्छामः	8. भवतु

VI. इमं परिच्छेदं पठित्वा प्रश्नानामुत्तराणि लिखत।

5x2=10

विवेकिनः जनाः लोके विरलाः। प्रायशः सर्वे मौढ्यम् अवलम्बमानाः कार्यक्रम विवेचने नैव प्रवर्तन्ते। किन्तु केवलमितरान् अनुकुर्वन्ति। अन्धाः स्वयं गमने अशक्ताः अन्यसाहाय्यम् अपेक्षन्ते। यद्यन्योऽपि अन्धः तर्हि तम् अनुसरणमाणाः अन्धाः पतन्तं तं नूनम् अनुपतन्ति। तच्चैव केवलम् अन्यानुकरणशीलाः मूढाः अन्धश्रद्धया अन्यैः क्रियमाणानि कार्याणि अपि अनुतिष्ठन्तः अपसहनीयाः भवन्ति।

प्रश्नाः

1. कीदृशाः जनाः लोके विरलाः ?
2. प्रायशः सर्वे कस्मिन् न प्रवर्तन्ते ?
3. अशक्ताः अन्धाः किम् अपेक्षन्ते ?
4. अन्धाः कम् अनुपतन्ति ?
5. मूढाः कया अपसहनीयाः भवन्ति ?